

Dr. bodafalvi Boda József csendőr őrnagy

Dr. Boda József csendőr százados, a Dési szárny parancsnoka.

Az erdélyi Vármezőn (ma Buciumi, Románia) született 1904. január 21-én. Apja, bodafalvi Boda József (szül. Szilágybogya, Szilágy vármegye, ma Bodia, Románia, meghalt 1910. Vármező), anyja illenczfalvi Szász Mária, marosszéki székely család leánya (szül. a Maros-Torda vármegyei Illenczfalván, ma Ilieni, Románia, meghalt 1917-ben Vármezőn). Családi birtokukon való gazdálkodás mellett Vármezőn „postakocsi cégük” volt (21 lóval és 10 postakocsival), amellyel Zilah és Torda között személy és csomagszállítást végeztek. Egy fítestvére és két leánytestvére volt (András, Etelka, Mária).

Érettségije után a család úgy döntött, hogy Szegeden iratkozik be az egyetemre, ahol előbb közgazdasági szakon doktorált, majd jogász doktori titulust is szerzett (dr. rer. oeconom és dr. juris). Ezt követően a csendőrségi pályafutást választotta. Tiszti pályája az „1930-as évfolyammal” kezdődött.

Dr. Boda József hadnaggyá avatása.

1932-1933-ban a Pécsi IV. csendőrkerület Pécsi szárnyának szárnyparancsnok helyettese.

1934-ben főhadnaggyá lépett elő és a Kiskunhalasi lovas tanosztály oktató tisztje lett.

Dr. Boda József lovasosztálya élén az olasz Umberto Duce Magyarországra látogatása alkalmával.

(Hetekig gyakorolták, hogy minden ló egyszerre lépjen és egyformán tartsa a lábát).

1934-ben vette feleségül Budapesten Kemény Stefániát (szül. Budapest, 1910, meghalt München, 1992), Kemény István és Kutasi Gizella egyetlen gyermekét. Két fiuk született: György (1937. 1. 25., e sorok írója) és Gábor (1939).

**Dr. Boda József
főhadnagy felesége
öccse esküvőjén,
mint tanú.**

1939-1940. Szegedi V. csendőrkerület Szentesi szárnyának parancsnoka. 1940. május 1-vel századosi rangot nyer. 1941-1942-ben a Kolozsvári IX. Csendőrkerület Dési szárnyának parancsnoka lett. Ebben az időben készült az alábbi kép, baráti-bajtársi körben, balról: Bende István, Sárváry Jenő, Szathmáry Károly, Boda József, és Maczky László (a kép Maczky László hagyatékából).

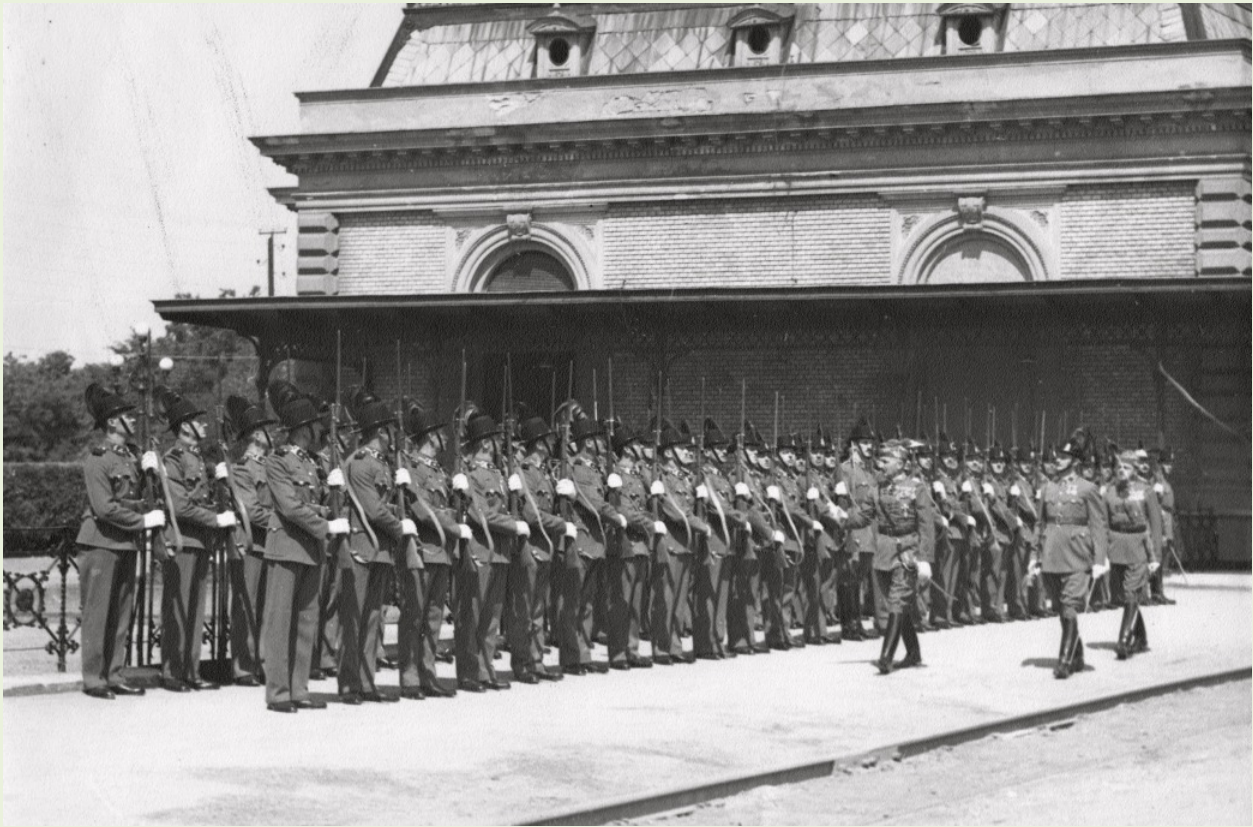
Horthy Miklós kormányzó úr gödöllői testőrségének parancsnokaként is szolgált (pontos dátum nem ismert), amely időből származnak az alábbi képek:

Dr. Boda József gödöllői csendőr különítménye élén.

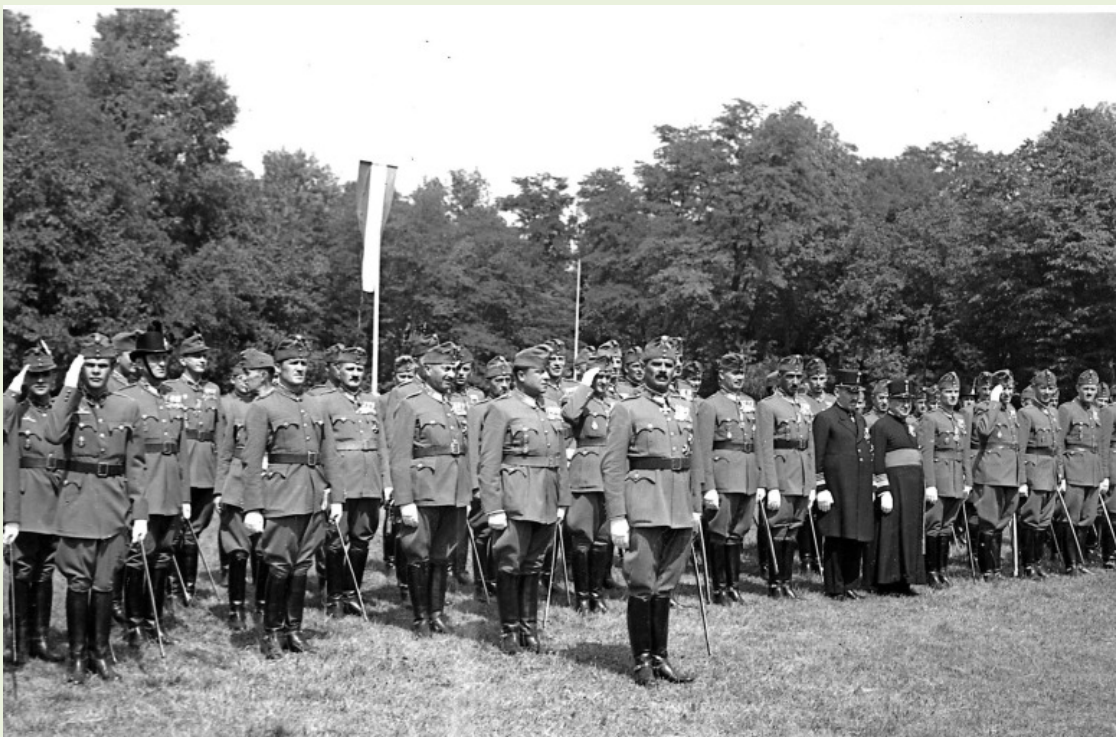

Dr. Boda József a jobb oldalon.

**Gödöllőn a kormányzói testőrség várja nagybányai Horthy Miklós urat az állomáson 1942-ben.
Karján a gyászszalag fia halálát jelzi.
(Dr. Boda József a testőrség élén, a sor bal szélén).**

1943-ban a Szombathelyi őrsparancsnok iskola század parancsnoka volt, majd a Ludovika Akadémia tanára lett, ahol *Csendőrségi szolgálati utasítást* és *Büntető törvényt* adott elő. 1944-ben léptették elő őrnaggyá.

Ünnepség a Ludovika Akadémián. (Dr. Boda Józsa elől)

A Kormányzó úr ünnepi beszédet mond (valószínűleg tiszti avatás alkalmából).
(Dr. Boda József a zászlórúdtól balra álló magas férfi).

Tisztavetés a Ludovikán (Dr. Boda József szemben, csendőr kalapban).

1944 közepén bevetésre jelentkezett, és egységével Tiszaúg-nál került a frontra. Az ellenség tőlük északra és délre áttörte a harcfrontot és ezáltal körülvette a rábízott csendőrségi egységet. Ellenben apám áttörte csendőreivel a gyűrűt, úgy hogy veszteség nélkül visszakerültek a hadtesthez. Ezért a tettért apám a legmagasabb kitüntetést nyerte el.

Hitler saját kezűleg aláírt parancsára a Ludovika Akadémiát Drezdába vezényelték. Apám születésnapján, 1945. január 21-én érkeztünk Drezdába. A főparancsnok Sáska Elemér tábornok volt. A pokol elindult 1945. február 13-án. A Ludovika Akadémia tagjai, családtagjaikkal kb. 400 személy, 18 rettenetes légítámadást éltek túl veszteségek nélkül. Ekkor a parancsnokok és tisztek úgy döntöttek, hogy nem orosz, hanem amerikai hadifogságba akarnak kerülni, ezért megindultak Drezdától dél-nyugati irányba. Isten segítségével 1945. április 23-án érkeztek Tirschenreuth-ba, ahol megadták magukat az amerikaiaknak. Ezennel megszűnt a Ludovika Akadémia, amely 1830-ban jött létre. Hadifogságba került apám és az összes többi egyenruhás. RADA Tibor, *A Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia és Testvérintézetek Összefoglalt Története 1830-1945* (I-II. kötet, Budapest, 1998, Gálos-Nyomdász Kft. 2009 p.) megemlékezik ezen időkről (I. kötet, 326, 553, 555, 571 oldal – lásd a mellékletben).

11 hónap múlva harmadmagával megszökött és visszatért családjához Tirschenreuth/Oberpfalz-ba (Észak-Bajorország). Visszatérő bajtársaival jól menő kertészetet nyitott, mert az egész falu éhezett. Innen Bad-Ems-be kerültünk 1950-ig. Tartotta a kapcsolatot tiszt társaival és Darnay Arzén tüzér őrnagy segítségével a francia hadseregnél (Francia Gendarmerie), Baden-Baden-ban kapott egy kiváló állást, mint térkép rajzoló.

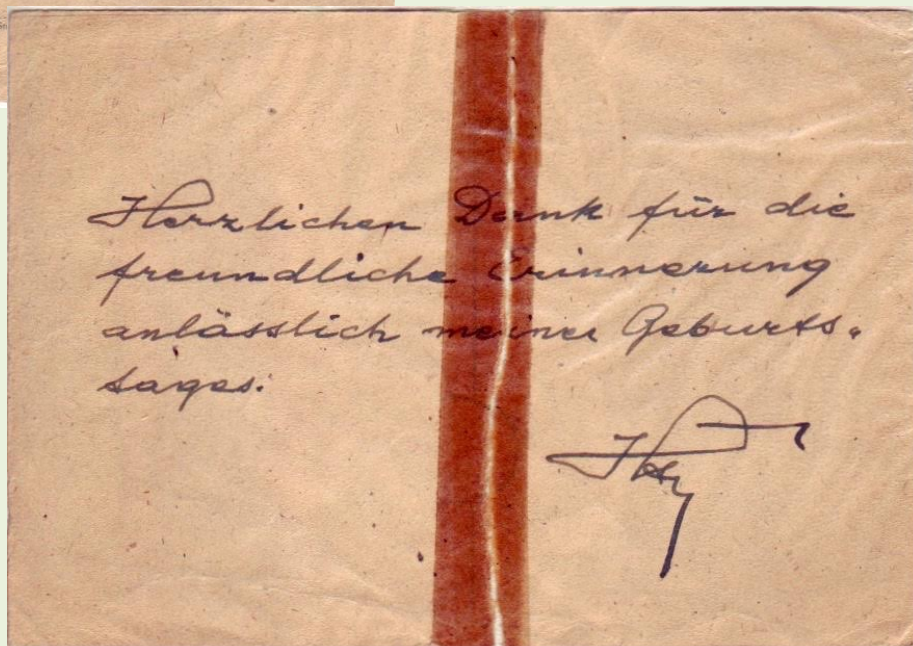
**Dr. Boda József civilben 1951-ben,
és felesége fiaikkal 1956-ban
(Gábor hátul, György elől).**

1952. szeptember 21-én visszaadta lelkét teremtőjének. Hat francia Gendarme (csendőr) tiszt vitte vállalán a koporsóját a templomtól a sírjáig, ahol azt mondták: "Il était Gendarme aussi, comme nous " (ő is csendőr volt, mint mi), Ezt a megtiszteltetést kevesen kapták meg az emigrációban. Egész életét a többi csendőrhöz hasonlóan, a mottójuk szerinti csendőr szellemben töltötte, „híven, becsülettel és vitézül".

Halála után csendőr bajtársai többek között Kanadából, az USA-ból, Ausztráliából, Hollandiából a Baden-Baden-beli honfitársakkal együtt támogatták anyámat anyagilag, amíg 1961-ben nyugdíj jogosult nem lett. Jómagam a Németországbeli Burg-Kastl-i Magyar Gimnázium tanulója voltam és érettségimig mint csendőr-gyerek „csendőr támogatást" kaptam a cleveland-beli csendőr csoporttól (Ohio, USA). Érettségi után a Közgazdasági egyetemen szereztem diplomát 1964-ben, majd mester diplomát. Két és fél évig adótanácsos voltam egy ügyvédi irodában, majd az Allianz biztosítónál dolgoztam nyugdíjazásomig. Gábor több nyelven beszélt, aminek révén jónevű hotelekben vendégfogadó portásként dolgozott korán bekövetkezett haláláig (1982).

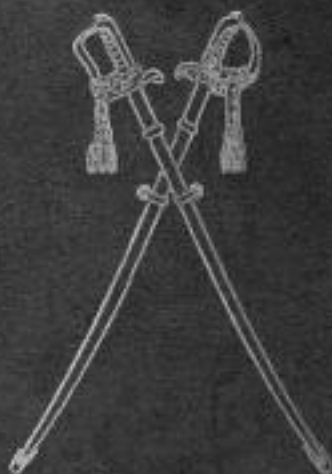
Boda György, Dr. Boda József csendőr őrnagy fia

A MAGYAR KIRÁLYI HONVÉD
LUDOVIKA AKADÉMIA
ÉS A TESTVÉRINTÉZETEK
ÖSSZEFOGLALT TÖRTÉNETE
(1830-1945)

I. KÖTET

műszaki kiképzésük mellett csendőrségi kiképzésük nem volt. Az új cső. hadnagyokat 1939-ben és 1940-ben sisakban és gyalogsági hajtókával avatták. Az 1939-es avatásúak egy évet csapatnál szolgáltak, majd a 40-es avatásúakkal együtt végezték el a csendőrtiszti tanfolyamot a budapesti Böszörményi úti Csendőrlaktanyában. A tanfolyam 9 hónap elméleti oktatásból és 3 hónap próbaszolgálatból állt az őrsökön. Az új hadnagyok a tanfolyam alatt már csendőr hajtókát viseltek.

1940 őszén, a gyalogsági kiképzés keretében a csendőrkiképzés visszakerült a Ludovikára. Ennek értelmében

1941 augusztus 20-án 15 főt

1942 augusztus 20-án 23 főt

1942 december 6-án 18 főt

1943 augusztus 20-án 20 főt

már a Ludovikán csendőrtisztté avattak. Ennek az volt a megnyilvánulása, hogy a csendőrhadnagyok az avatási ünnepség előtt külön és ünnepélyes formák között, rendszerint a díszteremben, a Ludovika Akadémia zászlója előtt, elmondták a csendőresküt.

A csendőrtisztek hajtókája sötétzöld alapon buzérvörös színű volt. Avatásukkor 1941-től rohamsisak helyett kakastollal díszített vadászkalapot viseltek, 1944-ben kakastollal díszített táborig sapkát.

A csendőrhadnagyoknak felavatásuk után 10 hónapig tartó csendőrtiszti tanfolyamot kellett elvégezniük, amelyből három hónap az őrsökön való próbaszolgálatlalt telt el. Az utolsó két avatáskor, 1944 augusztus 20-án 20 fő és 1944 november 15-én 18 fő már nem került csendőrtiszti tanfolyamra. A Ludovikán a gyalogsági tanterven felül csupán a Csendőrségi Szolgálati utasítást és a Büntetőtörvénykönyvet tanulták. Ezt a két tantárgyat dr. Boda József cső. százados adta elő. Az 1944-es avatású hadnagyok a háború még hátralévő idejében sorcsendőrzászlóaljokban kaptak beosztást és közülük négyen, az ország területének védelmében, hősi halált haltak.

(Dr. Kiss Gyula cső. szds., Pekáry István cső. fhgy. /B. A. 1940/ Simorjay Ferenc cső. fhgy. /B. A. 1940/ és Pintér Aladár cső. hdgy. /L. A. 1944/ közlései alapján.)

CSENDŐRESKŰ 1920 UTÁN

Én ünnepélyesen esküszöm a mindenható Istenre, hogy Főméltóságú vitéz nemes nagybányai HORTHY MIKLÓS, mint Magyarország törvényesen megválasztott kormányzója, a magyar alkotmány s hazánk szentesített törvényei iránt hűséggel és hódolattal viseltetem.

Esküszöm, hogy kötelességeimet, mint m. kir. csendőrtiszt a közrend, a közcsend és a közbiztonság szolgálatában az idevonatkozó utasítások szerint, mint katona pedig a haditörvények és szabályok szerint mindenkor és mindenben teljesítem, haza-, és nemzetellenes, vagy olyan irányzat szolgálatában, amely a hadsereg, vagy csendőrség katonai fegyelmét aláásni igyekszik, nem lépek, semmiféle titkos társulatnak nem vagyok és nem leszek tagja, minden körülmények között csakis a szolgálat, a kormányzó és az állam javát mozdítom elő, a törvénynek, előljáróim és feljebbvalóim parancsainak és meghagyásainak kézséggel engedelmekedem és a szolgálati titkot híven megőrzöm.

Isten engem úgy segítjen, Amen!

Úgy intézkedtem, hogy a gyaloglépcsővel egy rádió állomás is megy és így Tirschenreuth-tal összeköttetésben tudunk maradni. Mint utólag megtudtuk Tirschenreuth-ba az elmenetelünk utáni napon, április 21-én bevonultak az amerikaiak és így a rádiónak semmi hasznát sem tudtuk venni.

Az első napi menetcélből Skultéthy szertári gyakornokot visszaküldtem intézkedéssel Tirschenreuthba, így ő nem a menetoszloppal együtt esett fogságba.

1945 április 25-e verőfényes tavaszi nap volt. A nagy csend a vihar előtti csendet juttatta az eszembe. Ami várható volt, az bekövetkezett. Az amerikaiak délben megindultak nyugat felől, majd rövidesen dél felől is és a kora délutáni órákban, szétbontva a páncélzarat, bevonultak Schönthal-ba, majd kelet felé továbbnyomultak. Az akadémiát lefegyverezték és az akadémia minden tagját elfogták. **Az akadémia tehát 1945 április 25.-én 15 óra 35 perckor került amerikai hadifogságba.** Egyelőre mindenkit szállásán hagytak. Az aks-okat 26-án reggel, sok holmijuk kényszerű visszahagyása mellett előttem ismeretlen helyre vitték. Az akad. törzset április 27-én szállították Cham-ba, ahol szabad ég alatt esőben éjjeleztünk. Itt az amerikaiak mindenünkből kiforgattak, majd 28.-án Langenzenn-be szállítottak, ahol találkoztunk az aks-okkal. Itt szintén szabad ég alatt, hihetetlen sárban és piszokban voltunk. Itt beszélt hozzánk v.Farkas vezds. úr - az akadémia volt parancsnoka - aki tűrésre, kitartásra szólított fel bennünket. (9) (10)

A fogság leírása - annak minden részletével - nem tartozik ezen összefoglalásba egyrészt, mert nagyon sok ember tudja, hiszen keresztülment rajta, másrészt pedig, mert annak leírására én nem érzem magam eléggé gyakorlottnak. Tény az, hogy amint fogságba kerültünk, a legénység fegyelme azonnal megszűnt s nemcsak, hogy közömbös volt, hanem fenyegetőleg lépett fel velünk, tisztekkal szemben. Az aks-oknál a fegyelem a műveltség következtében valamivel tovább tartott, de éppen úgy meglazult, mint a legénységnél. Mindegyik aks önálló egyéniség lett és csak-hogy valamit cselekedjék, azt tette, amit önmaga számára jónak látott. Amint a gyomor üres lett - és megtöltése sohasem sikerült ezekben a napokban - mindenki levetette a kultúra rákent mázát és megmutatta igazi énjét, ami bizony alig különbözött az állat viselkedésétől.

dr.Boda József cső. őrgy., Sipos Sándor, v.Keleméry Tamás, Klobusiczky Lajos, Ziegelhoffer Károly őrnagyok, Szöcs József, Papp Tihamér, hajdú Elek, v.Rábay Ferenc, Kérey Hugó, Zajky György, Imregi Béla, Olcsvay Géza, Balogh Jenő, Dósa Kálmán, Zahumeczky Lajos, Lipták Aurél, Csákai Béla, Szabóki Pál századosok. Sáfrány Gerő, v.Ceglédgy Gyula főhadnagyok, Gáll Sándor lelkész, dr.Redeczka Rezső állatorvos főhadnagy, Faragó Kálmán és Száva ? hadapródormesterek, továbbá Derch Jakab, Kovács Béla, dr.Pennavin ?, Bodroghalmi Z. tisztviselők és Szabó Ica, Ferenczi Matild, Dirner Ilona, Harangozó Rózsa tisztviselőnők. A felsoroltak közül sokan, az utóbbiak nyilván Tirschenreuth-ban visszamaradtak."

(9) Nürnberg-től nyugatra kb. 10 km.-re.

(10) v.kisbarnaki Farkas Ferenc vezds. életrajzában erről a találkozásról a következőket írja: "Metten-ben magam mellé vettem v.Lengyel Béla altbgy.-ot és Kern K. őrgy.-ot, aki jelentkezett az ottani amerikai zlj.pk.-nál, akinek bejelentettük, hogy a Honvédség és egy millió magyar képviselőjében az USA főhadiszállásra készülünk, hogy a Dachsböhl-ben összeállított memorandumunkat átnyújtsuk, amelyet 27 magyar tábornok írt alá. Ez a memorandum Magyarország hadviselését és a Honvédség helyzetét igyekezett megvilágítani a nyugati szövetségeseknek. Így jutottunk Hartness vezénylő tábornokhoz Langenzenn-be, ahol egy hatalmas fogolytáborban láttunk a mezőre kicsapva. Engedélyt kértem, hogy a magyar hadifoglyokhoz beszélhessek. A tábor parancsnoka, egy magyar származású amerikai őrnagy volt, aki úgy mutatkozott be nekem, hogy "becsületes nevem Kovács István". Így vele együtt hangszórón beszéltem a hatalmas táborhoz. Kértem, hogy a magyarok jöjjenek hozzám. Erre percek alatt a Ludovika Akadémia és a községi alreáliskola fiataljai álltak előttem. Szívfacsaró látvány volt, különösen, amikor üdvözlő szavaim után a Himnuszt énekelték." (Ludovikás Irattár 105)

-ben kellett töltenünk. Itt már nem kerültünk össze az aks-okkal, csupán néhány aks. volt abban a táborrészben, ahol a tiszteket is elhelyezték. Ezeknek az aks-oknak sikerült olyan beosztást kapni, amivel felemelt étkezés járt.

A szabadulás hírére szeptember 16-án, egy vasárnapon összehívtam a tiszteket az "A-6 Cage" sportterének egyik sarkába és ott megbeszéltük azokat a teendőket, amiket a szabadulás után végre kell hajtani. Ennek lényege az anyag számbavétele, rendezése és megmentése volt. Pontosan megkapta mindenki feladatát, melyet önként vállalt. Úgyszintén ezen a napon kértem fel Dr.Bóda József cső.örgy.-ot, hogy az akad. 1.sgt. feladatát lássa el. Ő ettől kezdve igazi magyar tiszthez méltó buzgalommal és odaadással végezte munkáját.

A szabadulás ideje azonban még nem érkezett meg. Okát nem lehetett megállapítani. Az időjárás hűvösre, majd esősre fordult s mi megadva magunkat a sorsnak, készültünk a biztos pusztulásra. Volt ugyan szó arról, hogy télire más helyre visznek, de amikor beköszöntött a tél és mi még mindig a sátorban voltunk és fáztunk, biztosak voltunk, hogy a hideg telet nem bírjuk ki. Időközben 1008 fő október 15-én szállítmányban hazaindult. Hogy ebben mennyi aks. volt, nem sikerült megállapítani.

Utána szintén indultak szerelvények, de pontosan nem tudom, hogy melyikkel hány aks. érkezett meg?

A telet Isten segítségével mégis sikerült minden baj nélkül átvészelni. Az akad. pk.-ot a többi ezredessel 1946 február 15-én Attichyba, onnan február 21-én Bad Aibling-ba, majd március 1-én Dachau-ba szállították.

A Maily-ban maradt tiszteket és akademikusokat 1946 február 28-án szállították el onnan és ezek a személyek, kevés kivétellel, mind hazakerültek. Az akadémiaparancsnok 1946 április 11-én szabadult ki a Dachau-i fogságból. Az akadémia tagjai közül talán legkésőbbben előtte nyílt meg a fogolytábor kapuja.

A Ludovika felszerelése az amerikaiak bevonulásával szinte teljesen megsemmisült. Áprilisban még mindig tekintélyes mennyiségnek volt nevezhető az az anyag, ami annyi megpróbáltatás után Tirschenreuth-ba került. A tisztek és a legénység fogságbavitele után szinte gazdátlanul álltak a raktárak. Mindenki feljogosítva érezte magát arra, hogy a Ludovika Akadémia anyagából vegyen. Így amikor a fogság véget ért, csak az volt előtalálható, amit a jólelkű papok Tirschenreuth-ban elrejtve tartottak. Így került elő onnan a Ludovika Akadémia zászlója, a miseruhák és a múzeum anyaga. Ezeket és az előtalált igen csekély egyéb anyagot magyar szervek utasítására (13) Passau-ba szállították. Itt tárolták az anyagot hajókon, míg azok el nem mentek. Utána az anyag zöme Arbing táborba került. Hogy milyen nagy volt az anyagvesztés, rávilágít erre az, hogy az akadémia kórházanyagából csupán egy körforgószer maradt meg.

Az a szép Ludovika, amely 1944-ben még teljes berendezéssel büszkén állott, a veszett háború következtében csak pár láda anyaggal rendelkezett. Sok igen értékes anyag ment veszendőbe, de a legnagyobb veszteség a lelkek meghasadása volt. Az anyag ugyanis pótolható, de a lelki kincsek elvesztése, a nemes érzések megszünte pótolhatatlan...

A föld azonban nem állott meg, hanem forog tovább. Ami az egyik nemzedékkel történt, azt a másik már nem érzi. Feltétlenül biztos, hogy az akadémia ebből az aléltságából újból feltámad s képes lesz száz éves hivatását a következő évszázadban is betölteni. Mi, akik tanúi voltunk ennek a nagy, főleg erkölcsi pusztulásnak, lassan elköltözünk az élők sorából s az utánunk következők levonván a tanulságot a mi hibá-

(13) Ismeretlen, hogy kik voltak ezek a szervek, vagy személyek.

rendákra mászva. Szelényi főlelkész szerint az az éjszaka borzalmas volt. (valószínűleg főként pszichológiailag)

Április 27. Reggel újabb foglyokat hoztak. Többek közt 83 10-12 éves Hitler-Jugend fiút, akik harcból érkeztek. Sok volt köztük a sebesült. A rét megtellett újabb hadifoglyokkal, német és magyar katonákkal. Délután 3 órakor az addig összegyűlt 903 magyar katonát Chamba szállították, ahol személyi tárgyaiktól megszabadítva (óra, gyűrű, nyaklánc, kés, pénz) egy sáros réten továbbra is élelem nélkül maradtak még egy másfél napig, majd innen 16 órai gépkocsiszállítással Langzennbe vitték őket, egy óriási táborba. Itt kaptak először enni és itt beszélt hozzájuk Farkas vezérezredes /21/. Körülbelül 17.000 volt itt a magyar hadifoglyok száma. Köztük volt a Schönthal-ban elfogott ludovikások egy része is, akiket ugyancsak étlen, szomjan tartottak két és fél napig. Csak 28-án, ebben a táborban kaptak először ételmezt, egy "K" ration-t fejenként.

Az amerikaiak már április 22-én bevonultak Tirschenreuth-ba és a visszamaradt tisztakat, v.Saáry ezredes parancsnokkal együtt, még aznap Kulbach-ba vitték.

Egy másik csoportot Schönthalból ugyancsak Kulbachba szállították, majd a Rajna nyugati oldalán lévő Bad Kreuznachba. Ez egy nagy gyűjtőtábor volt a szabad ég alatt, drótkerítéssel és őrtoronnyal körülvéve. Ebben a táborban is az élelem igen gyenge volt. A foglyok közt volt egy magyar hadbíró őrnagy, aki jelentkezett a táborparancsnokságnál és a Genfi egyezmények betartására hívta fel az amerikaiak figyelmét. Az ellátás azontúl megjavult és a gyengélkedők részére egy sátrat is felállítottak.

Április 29. Würzburg-Frankfurt-Mainz útvonalon szállítva a ludovikások Heidesheim-Büdesheim-be kerültek, ahol hosszabb ideig továbbra is csak a szabad ég alatt tartózkodtak.

Június 14-én a foglyokat ötvenesével vagonokba rakták és háromnapos szállítással Romily sur Seine-be, Franciországba vitték. Itt a foglyok végre sátrakban kaptak elhelyezést. Kb. 150.000 német és 7000 magyar volt a tábor lakóinak a száma. Az akadémia itt nagyjából és újra együtt volt, de drót mögött...

Még Bad Kreuznachból más táborba vitték Kiss Béla alezredest, Boda József cső. őrnagyot, v. Kéry Hugó, Imregi Béla, Halasi századosokat és Ceglédi főhadnagyot. Romilyben viszont a következők voltak Lipták százados egy akkori időkből megmaradt feljegyzése szerint: Kocsis László vk. ezredes, v.Saáry Jenő, Saáry István és Lukács Béla ezredesek, Mathia Károly, Bényey Zoltán, Sebestyén-Kovács István, Fejér Jenő alezredesek, Sipos Lajos őrnagy, Rábay Ferenc, Papp Tihamér, Lakhegyi György, Rátz Bertalan, Szócs József, Zajki György századosok, Ebesfalvi Lajos fhdgy., Gaál Sándor prot. lelkész, Balog Jenő, Olcsvay Géza, dr.Szántó, Püspöki (keresztnevük, rendfokozatuk ismeretlen).

Június 26. Két hónappal a fogságbaesés után végre regisztrálták a foglyokat a genfi egyezmény követelményei szerint. Mindenki kapott egy számot. Iványi László akadémikus száma 31G-3.807-123 volt. Továbbra is a földön aludtak, takaró nélkül. Étkezésük napi 600 kalória volt.

Július 14. Az akadémikusokat munkára vitték Espernayba. Dolgozniuk kellett, amit szívesen tettek, viszont jó ellátásban részesültek.